

Omgevingsmanagementplan Nieuwe Waterwerken Zoutkamp

12 februari 2021

Verantwoording

Titel	Omgevingsmanagementplan Nieuwe Waterwerken Zoutkamp
Opdrachtgever	Waterschap Noorderzijlvest
Projectleider	Harry Grevers
Auteur(s)	Evelyn Roskam - van der Ent
Tweede lezer	-
Projectnummer	1276983
Aantal pagina's	23
Datum	12 februari 2021
Handtekening	Ontbreekt in verband met digitale verwerking. Dit rapport is aantoonbaar vrijgegeven.

Colofon

TAUW bv
Handelskade 37
Postbus 133
7400 AC Deventer
T +31 57 06 99 91 1
E info.deventer@tauw.com

Inhoud

1	Inleiding	4
1.1	Doel document	4
1.2	Aanleiding	4
1.3	Leeswijzer	5
2	Strategisch omgevingsmanagement	6
2.1	Theoretisch kader	6
3	Vorbereidingsfase, stap 1 & 2	8
3.1	Stap 1: Doelen voor het omgevingsmanagement	8
3.2	Stap 2: Inventariseren stakeholders en issues	10
4	Planfase stap 3 & 4	13
4.1	Stap 3: Identificeren en analyseren van standpunten en belangen	13
4.2	Stap 4: Participatie en communicatiestrategie (per stakeholdergroep)	13
4.2.1	Direct belanghebbende	14
4.2.2	Doelstellingen en participatie per doelgroep	17
5	Handelen – doorlopend in gesprek	19
5.1	Stap 5: Dialoofase (doorlopend)	19
5.2	Stap 6: Samen onderzoeken	20
6	Planfase - terugkoppelen en verankeren	22
6.1	Stap 7: Terugkoppelen en onderhandelen	22
6.2	Stap 8: Verankeren van maatregelen en overdracht	22
7	Organisatie en rolverdeling	23
7.1	Organisatie	23
7.2	Afstemming	23
Bijlage 1	CANVAS Omgevingsmanagement	
Bijlage 2	Communicatieplanning 2020-2021	
Bijlage 3	OM communicatieplan opgesteld door WNZV	

1 Inleiding

1.1 Doel document

In het plan van aanpak van TAUW is al ingegaan op verschillende werkzaamheden die vallen onder het omgevingsmanagement. In dit omgevingsmanagementplan staat beschreven hoe we samen (waterschap en TAUW) het omgevingsmanagement vormgeven. In april 2020 door het waterschap is al een OM-Communicatieplan geschreven (zie bijlage 3), dit plan vult aan welke doelen en ambities we hebben ten aanzien van het omgevingsmanagement.

1.2 Aanleiding

Zoutkamp is een vissersdorp met ongeveer 1200 inwoners in de gemeente Het Hogeland in de provincie Groningen. Karakteristiek voor het dorp zijn de oude zeedijk, de haven en de sluisencomplexen (waarvan de Hunsingosluis en de Reitdiepsluis Rijksmonumenten zijn), boezemgemaal de Waterwolf iets bezuiden het dorp en de oude vissershuisjes.

Toen 50 jaar geleden (mei 1969) de Lauwerszee werd afgesloten en het Lauwersmeer ontstond, veranderde er voor Zoutkamp veel. Met het afsluiten van de Lauwerszee verloor de oude zeedijk haar kerende functie en werd de rol van Zoutkamp, tot groot verdriet van Zoutkamp, als zeehaven overgenomen door Lauwersoog. De functie van de Hunsingosluis verdween, samen met het economische draagvlak voor het behoud van de historische sluis. .

In het voorbereiden op de effecten van klimaatverandering komt het erfgoed van Zoutkamp opnieuw in beeld. De studie Droge Voeten 2050 heeft inzichtelijk gemaakt dat maatregelen nodig zijn om de komende 30 jaar en daarna bestand te zijn tegen klimaatverandering en extremere neerslagsituaties. Hieruit volgt onder meer dat de huidige capaciteit van gemaal H.D. Louwes onvoldoende is en de regionale kering door Zoutkamp moet worden versterkt. De realisatie van de Droge Voeten-maatregelen vraagt om grote investeringen in waterveiligheid. De maatregelen bepalen ook voor de lange termijn de ruimtelijke inrichting in Zoutkamp, een levendig dorp met talrijke functies in de buurt van de aan te passen waterstaatkundige werken.

De maatregelen in het kader van de studie Droge Voeten in de omgeving van Zoutkamp betreft in hoofdlijn twee onderdelen:

1. Het vergroten van de afvoercapaciteit van gemaal H.D. Louwes in Zoutkamp van 1.000 m³ per minuut tot 1.600 m³ per minuut. Dit is nodig om tijdens extreme neerslagperiodes het overtollig oppervlaktewater vanuit het noordwestelijk deel van de provincie Groningen slimmer en sneller af te voeren vanuit het Hogeland naar het Lauwersmeer
2. Tegelijkertijd is het om dezelfde reden noodzakelijk om de regionale waterkeringen rondom het Lauwersmeer te versterken en te verhogen voor de komende 50 jaar. Een deel van die kering, circa 1,2 kilometer, loopt in de huidige situatie door het dorp Zoutkamp

Het Algemeen Bestuur van waterschap Noorderzijlvest heeft in 2018 op bestuurlijk en ambtelijk niveau contact gezocht met de provincie Groningen en de gemeente Het Hogeland (toen nog gemeente De Marne) en de open vraag op tafel gelegd of haar investeringen mogelijk een bijdrage kunnen leveren aan lokale en regionale opgaven en doelstellingen. Hieruit volgden verschillende koppelkansen om het gebied een impuls te geven. Samen maken de drie overheden

zich sterk voor realisatie van de (voorkeurs) variant, waarbij het aanwezige erfgoed (onder andere de 'voormalige' zeedijk en de Rijksmonumentale Hunsingosluis) als inspiratiebron dienen. De provincie Groningen en Gemeente Het Hogeland, vormen samen met waterschap Noorderzijlvest de gebiedspartners in deze gebiedsontwikkeling.

Het huidige gemaal wordt in de voorkeursvariant 500 meter stroomafwaarts verplaatst. Het nieuwe gemaal ter vervanging van het huidige gemaal H.D. Louwes wordt gebouwd in of nabij de voormalige zeedijk, direct naast de Rijksmonumentale Hunsingosluis. In combinatie met de nieuwbouw van het gemaal, wordt de voormalige spuisluis in ere hersteld (gerestaureerd) en tevens omgebouwd en in gebruik genomen als schutsluis. Het tracé van de regionale kering, die nu door het dorp Zoutkamp loopt, wordt verlegd naar de 'voormalige' zeedijk. De 'voormalige' zeedijk krijgt hiermee haar kerende functie na 50 jaar weer terug. Hierdoor krijgt het dorp Zoutkamp na ruim 50 jaar een deel van haar identiteit als vissersdorp achter de zeedijk weer terug en hoeven bovendien de dijken die nu door het dorp lopen niet te worden verhoogd. De voorkeursvariant is van toegevoegde waarde voor de ruimtelijke kwaliteit en leefbaarheid van Zoutkamp. Het netto ruimtebeslag voor klimaatadaptatie neemt af door gebruik te maken van bestaande structuren. Bovendien wordt aan de wensen van de dorpsbewoners voldaan, die hiermee de identiteit van het dorp in zekere mate zien terugkeren. Zoutkamp ligt weer 'achter de dijk'.

Bij Zoutkamp komen de Lauwers, het Reitdiep en het Hunsingokanaal samen. De drie hoofdwateren vloeien na Zoutkamp in elkaar over in het Lauwersmeer. Het is dan ook niet gek dat dit dorp is verbonden door sluizen, gemalen, bruggen en havens. Het dorp heeft zelfs de grootste concentratie monumentale kunstwerken ter wereld (bron: Zoutkamp.net).

De voorkeursvariant biedt, samen met erfgoed gerelateerde koppelkansen, volop perspectieven voor het versterken van de (be)leefbaarheid en de lokale economie van Zoutkamp. De cultuurhistorie rond de nieuwe waterwerken wordt zichtbaar en beleefbaar gemaakt.

1.3 Leeswijzer

Hoofdstuk 2 schetst het theoretisch kader voor strategisch omgevingsmanagement (SOM). Hoofdstuk 3, 4, 5 en 6 beschrijven de project specifieke aanpak. Hoofdstuk 7 beschrijft de organisatie en rol- en taakverdeling. In de bijlagen tref je de uitwerking van de Canvassessie, de planning en het Communicatieplan aan.

2 Strategisch omgevingsmanagement

2.1 Theoretisch kader

In 2018 en 2019 is gestart met een verkenningsfase voor uitbreiding van gemaalcapaciteit H.D. Louwes. Hieruit is een voorkeursvariant naar voren gekomen, namelijk het bouwen van een nieuw gemaal bij de 'voormalige' zeedijk en het verleggen van de regionale kering in het dorp naar de 'voormalige' zeedijk. Nu is gestart met de planvorming, hierbij is het van belang om met betrokken stakeholders en de gebiedspartners een zorgvuldig en doordacht proces te doorlopen¹. Het Strategisch Omgevingsmanagementmodel geeft hiervoor houvast.

Strategisch omgevingsmanagement (SOM) wordt doorgaans ingezet in planprocessen met inspraakmogelijkheden, projecten waarin vertrouwen en continuïteit extra belangrijk zijn en waar vooraf kan worden vastgesteld dat het oplossen of voorkomen van conflicten met de omgeving belangrijk is (Wesselink, 2010). Het SOM-model is gestoeld op de Mutual Gains Approach (MGA), een aanpak die opzoek is naar wederzijdse belangen. Daadwerkelijk vertrouwen, wederzijds begrip en voortgang bereik je alleen door daadwerkelijk geïnteresseerd te zijn in de ander en open te staan voor zijn zorgen, ideeën en oplossingsrichtingen. Het transparant zijn in de eigen belangen en mogelijkheden is daar onderdeel van. Het Mutual Gains gedachtegoed kan worden samengevat in 6 principes.

- Zorg dat je bekend bent met de belangen van de andere partijen
- Stimuleer Joint-Fact-Finding (gezamenlijk onderzoek)
- Streef naar minimalisatie van de impact van het voorgenomen initiatief en als dat niet lukt zorg voor compensatie
- Neem verantwoordelijkheid, geef fouten toe en deel macht
- Blijf te allen tijde geloofwaardig
- Focus op bouwen van duurzame relaties

Veel werkstappen binnen het SOM en principes vanuit de MGA zijn van grote waarde voor het omgevingsmanagement rond het verbeteren van de Nieuwe Waterwerken Zoutkamp. In dit plan wordt daarom dankbaar gebruik gemaakt van het onderstaande SOM-model en zijn de 6 MGA-principes verweven in de gekozen aanpak van het omgevingsmanagement.

¹ In 2020 hebben hiervoor al veel gesprekken plaatsgevonden met stakeholders en de gebiedspartners

Figuur 2.1 SOM-model

3 Voorbereidingsfase, stap 1 & 2

In de voorbereidende kwadrant van het SOM-model worden twee belangrijke stappen gezet: (stap 1) Doelen stellen en (stap 2) Inventariseren van de stakeholders (en issues). In de voorbereidingsfase heeft WNZV hierin al grote stappen in gezet. De stakeholderanalyse is afgerond, er is een communicatieplan opgesteld en de meeste externe stakeholders zijn gehoord.

3.1 Stap 1: Doelen voor het omgevingsmanagement

Projectdoel: De doelstelling van het project is de waterveiligheidsopgave: voldoen aan de (dan geldende) norm voor waterveiligheid in 2050.

Omgevingsmanagementdoel: Komen tot een gedragen Voorlopig Ontwerp.

Om dit inhoudelijke doel te bereiken ziet de projectorganisatie het als haar taak de omgeving vroegtijdig te informeren, dat de verwachtingen bij de betrokken stakeholders over het proces goed zijn afgestemd, en dat er duidelijkheid is over nut en noodzaak van het project (waarom doen we dit). Naast het informeren van de omgeving, vragen we de omgeving ook mee te denken in oplossingsrichtingen voor de sluis en het gemaal en de koppelkansen.

Dit sluit aan bij de doelstelling die voor het omgevingsmanagement is opgenomen in het communicatieplan, zie bijlage 3:

“Vanuit Omgevingsmanagement is ons credo: “Werken aan een werkbare relatie!”. Kortom, het activeren, onderhouden en sturen van de relaties tussen het project en zijn omgeving die bij voorkeur gerealiseerd wordt in een goede verhouding met de stakeholders. Dit vraagt om een oprechte aandacht voor de stakeholders en de bereidheid om samen met hen te zoeken naar houdbare oplossingen. Het omgevingsproces is gericht op overeenstemming en samenwerking en met een uitkomst die van waarde is voor het waterschap en lokale en regionale stakeholders in en rondom Zoutkamp.”

Doelstellingen Omgevingsmanagement

Geïnformeerd en juiste verwachtingen over proces en project.

Voldoende draagvlak d.m.v. zichtbaarheid, openheid en duidelijkheid: een trotse omgeving draagt uit. Nut en noodzaak duidelijk.

Goede samenwerking tussen WNZV, Gemeente het Hogeland, Provincie Groningen; goede verstandhouding met omgeving en profilering organisaties.

Het omgevingsmanagement heeft tot doel om acceptatie, dan wel begrip voor de gekozen oplossingen en de uitvoering daarvan, te bewerkstelligen bij de betrokken stakeholders. Dat doen we door stakeholders tijdig **te informeren en te betrekken** bij het project. Hiervoor **communiceren we duidelijk** over wat we doen met de opbrengst van deze gesprekken, zoals klantwensen en klanteisen. We doen dit zodanig dat de stakeholders ook trots en enthousiast kunnen zijn op de Nieuwe Waterwerken Zoutkamp en de gerealiseerde koppelkansen, waardoor het ook hun project wordt (**draagvlak**). De rijksmonumentale status van de Hunsingosluis en het verhaal van Zoutkamp, vissersdorp achter de oude zeedijk, bieden hiervoor een belangrijk vertrekpunt. De stakeholdergesprekken en de procesbesprekingen voeren we zoveel mogelijk in samenwerking met de gemeente en de provincie, de gebiedspartners, we treden naar buiten als één team.

Hiervoor zijn tijdens de Canvassessie, zie bijlage 1 de volgende uitgangspunten bepaald:

1. We gedragen ons als een goede, betrouwbare partner in het gebied
2. We worden met onze partners gezien als één projectteam
3. We werken in het algemeen belang, en dragen dit ook uit
4. We communiceren helder en open over onze doelstelling, manier van werken en mogelijkheden
5. We streven naar goede inpassing en ruimtelijke kwaliteit, waarbij de omgeving zich herkent in wat wij gemaakt hebben, zodat iedereen trots is op het resultaat
6. We zoeken actief de inbreng van alle belanghebbenden op
7. We onderzoeken en bespreken samen met de omgeving de meekoppelkansen
8. We organiseren een helder en navolgbaar besluitvormingsproces
9. Na het project zijn de Zoutkampers en wij nog steeds positief over de samenwerking en trots op het resultaat

Voor het hele project in samenwerking met de gebiedspartners kunnen we het volgende overzicht van communicatie- en omgevingswerkzaamheden hanteren in de opgave. Wat gaan we doen en waarom doen we het? De werkzaamheden lees je ook terug in het SOM-model/stappenplan.

Gebiedsproces Zoutkamp		
Inzetten op een goede samenwerkingsvorm met de gebiedspartners: samen één team om gebiedsproces tot succes te maken.		
Sluis/gemaal/fiets-loopbrug	waterschap Noorderzijlvest gemeente Het Hogeland provincie Groningen	Koppelkansen
- Variantenstudie - Interne klanteisen ophalen - Gebiedsproces inrichten met inzage-/reactiemomenten - Keuze variant en terugkoppeling KES naar de omgeving - Concept beeldkwaliteitsplan en waardenkaart met omgeving bespreken inclusief voorkeursontwerp - Vaststellen schetsontwerp en terugkoppeling naar omgeving - Bouwteamovereenkomst met aannemer: communicatie naar omgeving over (wijze van) uitvoering en samenwerking	<i>Doelen van het project/het gebiedsproces</i> Waterveiligheid Draagvlak Erfgoed, geschiedenis van Zoutkamp Verhoging Leefbaarheid Meer toerisme, Verkeersveiligheid	- Duidelijkheid krijgen over de subsidies en subsidietrajecten - Concept SOK opstellen - Afspraken maken: wie doet wat in de subsidieaanvragen, in welke periode en hoe kunnen we faciliteren? - Koppelkansenplanning opstellen, met afstemmingsmomenten - Ondertekening SOK's
Vergunningentraject		
- Vergunningen inventarisatie - Afstemming met vergunningverleners (wat, welke procedure, welk detailniveau) - Vergunningenplanning opstellen - Schrijven NRD		
Afbreken oude gemaal		
- Omgevingscommunicatie over afbraak (waarom, wanneer, hoe, maatregelen voor beperking overlast/gezondheidsrisico's)		

Figuur 3.1 Doelen en werkzaamheden omgevingsmanagement n.a.v. de Canvassessie

Wensen vanuit de partners

Onderliggende wens van het waterschap is het verhogen van het bewustzijn van bewoners op het gebied van waterveiligheid en waterberging. Voor de gemeente en provincie zijn het behoud van cultureel erfgoed en het verhogen van de leefbaarheid van Zoutkamp inclusief het aantrekken van toerisme wensen voor de gebiedsopgave.

3.2 Stap 2: Inventariseren stakeholders en issues

In de voorbereidingsfase is al een stakeholderanalyse uitgevoerd door WNZV, zie communicatieplan. Onderstaande figuur komt uit het communicatieplan en is voor dit omgevingsmanagementplan waar nodig aangevuld. In de voorbereidingsfase zijn met de belangrijkste partijen reeds gesprekken gevoerd. Voor Nieuwe Waterwerken Zoutkamp worden de volgende stakeholders onderscheiden:

Bestuur	Maatschappelijk	Privaat
Waterschap Noorderzijlvest Provincie Groningen Gemeente Het Hogeland Nationaal Programma Groningen Waddenfonds Commissie bodemdaling Ministerie Infrastructuur en Waterstaat (Rijkswaterstaat) Rijksdienst Cultureel Erfgoed	Stichting het Groninger Landschap Staatsbosbeheer Fietsorganisatie Wandelorganisatie Watersportverbond Groningen-Drenthe Federatie watersportverenigingen Noord-Groningen Toeristische Kano Bond Nederland Scholen Dorpsbelangen Zoutkamp Commissie Cultuurhistorie Hunsingosluis Buurtvereniging De Batterij Stichting Vlaggetjesdag Zoutkamp Stichting Historische Sluizen en Stuwen Nederland Ondernemersvereniging Zoutkamp Gemalenstichting Nederland ANWB Hengelsportfederatie/vereniging Hulpdiensten Visserijmuseum	Rousant Holding BV Heiploeg Bedrijven langs het Hunsingokanaal (Visserijbedrijf Bolt, Grondverzetbedrijf D.K. de Boer BV Ulrum, Schelpenhandel Smit, Visserijbedrijf Toxopeus, Dieverdoatie dagbesteding, Visserijbedrijf Van Hylkema, Gebroeders Bolt & Visser BV) Nutsbedrijven Recreatie ondernemers (recreatiebedrijf 't Ol Gat, jachthaven Hunzegat) Grondeigenaren Recreanten Agrariërs Pachter beweiding kering en Reitdiep Aanwonenden (Fam. Hommes, fam. Bolt, fam. Froma, mevr. Volberda) Watersporters Weggebruikers Visserij Inwoners beheergebied Noorderzijlvest
Intern waterschap	Marktpartijen	Beheerders dijkzone en (vaar)wegen
AB DB MT Interne collega's Noorderzijlvest	Aannemers Ingenieursbureaus	Waterschap Noorderzijlvest Rijkswaterstaat Gemeente Het Hogeland Provincie Groningen

Figuur 3.2 Stakeholders NWW Zoutkamp (Bron: Communicatieplan Nieuwe Waterwerken Zoutkamp, WNZV, april 2020); direct belanghebbende die vallen onder private partijen zijn in blauw weergegeven. In paragraaf 4.2 is dit nader toegelicht

Voor Nieuwe Waterwerken Zoutkamp kunnen vooralsnog als belangrijkste issues voor omgeving worden onderscheiden:

- **Gebiedsopgave:** De koppelkansen gaan niet door, waardoor het draagvlak in het dorp voor de wateropgave verdwijnt en het wantrouwen naar overheden versterkt wordt
- **Techniek:** het ombouwen van de historische Hunsingosluis naar schutsluis blijkt technisch onmogelijk. Dit heeft gevolgen voor het draagvlak in de omgeving, teleurstelling bij waterrecreanten en vissers in het dorp
- **Procedureel/Natuur:** Het bouwen van het gemaal is bijvoorbeeld buitendijks om procedurele redenen niet toegestaan: er kan niet worden voldaan aan de ecologische eisen van het N-2000-gebied
- **Bouwhinder:** Een technische ingreep leidt tot bouwwerkzaamheden, en daarmee bouwhinder en vastlopend verkeer in Zoutkamp, bewoners geïrriteerd en snappen niet waarom dit werk nodig is
- **Besluitvorming:** Er is geen / onvoldoende bestuurlijk draagvlak voor het VO om de procedures mee in te gaan. Dit issue komt voort uit het feit dat er nu nog geen strategie is hoe en wanneer de bestuurders van de gebiedspartners worden bijgepraat en wanneer zij waarover kunnen/moeten beslissen. Hierbij ontstaat het risico dat er in de zomer een VO ligt, waar zij nog veel vragen bij hebben die dan met terugwerkende kracht moeten worden toegelicht of aangepast

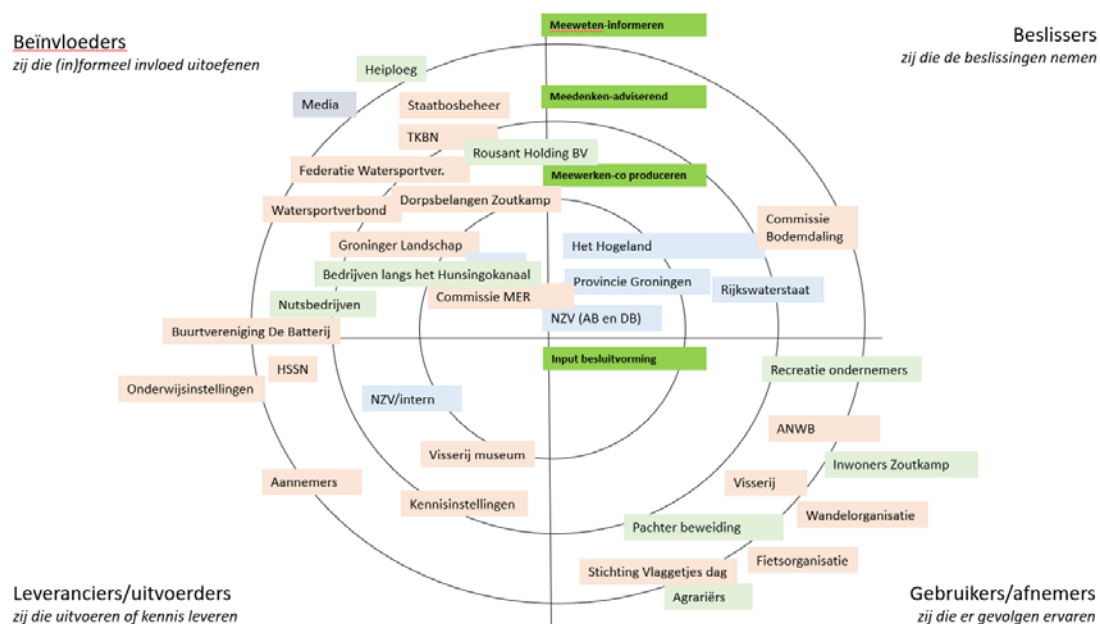
De omgevingsissues zullen worden opgenomen in het risicodossier, met de beheersmaatregelen die we hiervoor samen zullen opstellen. Deze issues monitoren we tijdens het project en vullen we waar nodig in de loop van het project aan. Door de issues up to date te houden, kunnen we hier proactief mee omgaan in het omgevingsproces.

4 Planfase stap 3 & 4

4.1 Stap 3: Identificeren en analyseren van standpunten en belangen

In de voorbereidingsfase heeft het waterschap al gesprekken gevoerd met verschillende stakeholders en is er al een start gemaakt met het ophalen van de klanteisen. Het ophalen van klanteisen vindt voornamelijk plaats in het najaar 2020 met uitloop in januari 2021. Begin februari worden de klanteisen (KES) vastgesteld (er wordt bepaald welke eisen wel of niet worden meegenomen in het ontwerp), zodat dit als input kan dienen voor het opstellen van het schetsontwerp (SO). Uiteraard blijven we in gesprek met de stakeholders om ze op de hoogte te houden van het proces en een terugkoppeling te geven hoe de klanteis is verwerkt in het ontwerp (zie stap 7).

Verder is er al een stakeholderanalyse uitgevoerd (zie figuur 4.1). Op basis van de input die we dit najaar hebben verzameld zullen we gezamenlijk bekijken of deze nog actueel is, wanneer nodig passen we deze aan. Deze stakeholder analyse is de basis voor de strategie per stakeholder (stap 4 in volgende paragraaf).

Figuur 4.1 Overzicht participatieladder doelgroepen Nieuwe Waterwerken Zoutkamp, , in blauw de bestuurlijke doelgroep, in bruin de maatschappelijke doelgroepen en in groen de private doelgroepen. (Bron: Communicatieplan, WNZV, april 2020).

4.2 Stap 4: Participatie en communicatiestrategie (per stakeholdergroep)

De kernboodschap waterschap Noorderzijlvest is als volgt:

“Waterschap Noorderzijlvest zorgt voor veilige dijken en kades, schoon water, gezuiverd afvalwater en voldoende water in elk seizoen. We zijn één van de kleinere waterschappen. Maar met een werkgebied van 144.000 hectare waarin bijna 400.000 mensen wonen, hebben we een

gebied vol uitdagingen. De zeespiegelstijging aan de noordkant van ons werkgebied en de bodemdaling en aardbevingen midden in ons gebied zijn hier duidelijke voorbeelden van. Maar ook de toenemende extremen van droogte en neerslag en de waterkwaliteit vragen onze aandacht. Kortom, we bevinden ons in een uniek gebied waar deze ontwikkelingen mede door klimaatverandering ons werk behoorlijk beïnvloeden.

Om te zorgen voor droge voeten in tijden van extreme neerslag alsook voor voldoende water in tijden van droogte, hebben we onderzocht welke maatregelen we tot 2050 moeten nemen. De komende jaren maken we daarom de boezem van ons waterschap robuuster.“

Voor het project Nieuwe Waterwerken Zoutkamp is specifiek een kernboodschap opgesteld (Bron: Communicatieplan, WNZV, april 2020):

“Om de boezem robuuster te maken gaat het waterschap Noorderzijlvest o.a. de Waterwerken Zoutkamp uitvoeren door het vergroten van de capaciteit van het gemaal H.D. Louwes en het versterken van de regionale keringen in Zoutkamp.

Het waterschap Noorderzijlvest werkt nauw samen met de provincie Groningen, gemeente Het Hogeland en belangengroepen. Waar mogelijk realiseren partijen tegelijk met de opgave van het waterschap meerwaarde voor de economie, leefbaarheid recreatie en natuur.”

Op basis van de gerichte analyse van de betrokken stakeholders en de rubricering naar belang en invloed, wordt per doelgroep de bijbehorende aanpak bepaald. In het communicatieplan heeft het waterschap hier al een voorzet voor gedaan in de vorm van de leefstijlvinder en het opstellen van doelstellingen per doelgroep. Hier sluiten we in dit plan zoveel mogelijk bij aan. Hieronder gaan we eerst in op stakeholders met een direct belang voor dit project. Daaronder staan de doelstellingen per doelgroep beschreven.

4.2.1 Direct belanghebbende

Gebiedspartners

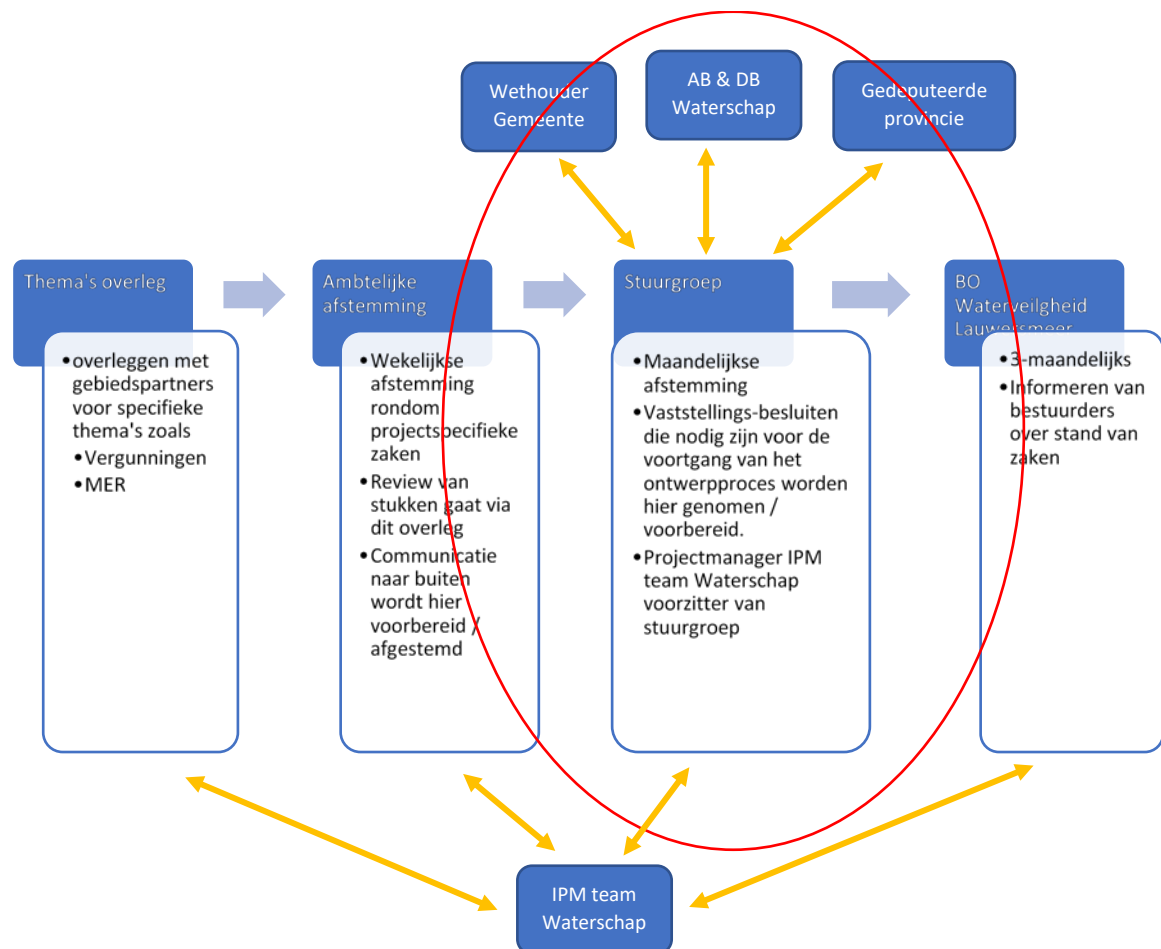
Voor het project Nieuwe Waterwerken Zoutkamp treedt het waterschap Noorderzijlvest naar buiten samen met provincie Groningen en gemeente Hogeland, als één gezicht². Zij zijn zich ervan bewust dat er door deze samenwerking de grootste meerwaarde voor Zoutkamp gerealiseerd kan worden. Dat betekent dat van de gebiedspartners, bestuurders, betrokken ambtenaren en projectleiders eenduidig naar buiten treden met dezelfde belangen en visie ten aanzien van Nieuwe Waterwerken Zoutkamp.

Om dit te bereiken is er wekelijks afstemming op ambtelijk niveau tussen waterschap, provincie en gemeente. Daarnaast is er maandelijks een stuurgroep waarin ambtelijke vertegenwoordigers van de gebiedspartners bijeenkomen om bijgepraat te worden over het project. Hier worden wanneer nodig ook de besluiten genomen. De momenten waarop die besluiten nodig zijn, zijn: het vaststellen van de locatiekeuze gemaal, vaststellen SO en vaststellen VO. De bestuurders van de

² Hiervoor is al een intentieverklaring ondertekend en momenteel worden er ook samenwerkingsovereenkomsten opgesteld om deze samenwerking verder vorm te geven.

gebiedspartners worden door de betreffende vertegenwoordigers bijgepraat en voorbereid op de te nemen besluiten (zie ook figuur 4.2).

Daarnaast is er een bestuurlijk afstemmingsoverleg 'Waterveiligheid Lauwersmeer', waar de bestuurder van het waterschap, gedeputeerde van de provincie en wethouder van de gemeente bij elkaar komen en zaken met betrekking tot waterveiligheid rondom het Lauwersmeer bespreken. Dit overleg komt een paar keer per jaar samen. Tijdens dit overleg worden de bestuurder geïnformeerd over de stand van zaken en als er bestuurlijke issues zijn kunnen die ook in dit overleg geadresseerd worden. Verder worden besluiten voor Nieuwe Waterwerken Zoutkamp voorbereid en besloten in de stuurgroep en niet in dit bestuurlijk afstemmingsoverleg. Verder hebben de gebiedspartners maandelijks overleg met de bevoegde gezagen over het vergunningenspoor van dit project.

Figuur 4.2 Overleggen tussen gebiedspartners waarbij de licht blauwe pijl de escalatievolgorde weergeeft. Dus komt men er niet uit in het overleg word ter geëscaleerd naar de volgende trap / volgend overleg. De oranje peilen geven de communicatielijnen weer. De rode cirkel geeft weer in welke overleggen met welke partijen besluitvorming plaatsvindt die nodig is voor de voortgang van het ontwerpproces

Het IPM team waterschap heeft bovenstaande overlegstructuur geïnitieerd en draagt hierin zorg voor de belangen van NWW Zoutkamp en het Waterschap. Niet alles wat op ambtelijk niveau wordt besproken, komt ook automatisch aan bod in de stuurgroep. Het IPM team draagt zorg dat de stukken waarover een besluit nodig is tijdig bij de stuurgroep ligt, zodat de stuurgroep dit kan afstemmen met zijn/haar bestuurder en er na deze afstemming een besluit kan worden genomen. De projectmanager IPM team Waterschap is voorzitter van de stuurgroep en stelt de agenda hiervoor op.

Mocht er escalatie nodig zijn vanuit de stuurgroep, zal dit veelal gebeuren via de communicatielijnen met de bestuurders, aangezien het bestuurlijk overleg 'waterveiligheid Lauwersmeer' daarvoor niet regelmatig genoeg bij elkaar komt.

Communicatie over het project naar buiten toe wordt georganiseerd door het waterschap, waarbij de gebiedspartners actief meegenomen worden over de boodschap die gevoerd wordt. Er vindt momenteel afstemming plaats of bijvoorbeeld de nieuwsbrief ook vanuit de gebiedspartners verstuurd gaat worden (inclusief de drie logo's).

Participatieniveau: de gebiedspartners vormen een coproductie voor de hoofdscope en meekoppelkansen van het project. Ze zoeken gezamenlijk naar de beste oplossingen en nemen gezamenlijk het besluit voor de "beste" oplossing.

KOPgroep

In de KOPgroep zitten vertegenwoordigers vanuit Dorpsbelangen Zoutkamp, het Visserijmuseum, Stichting vlaggetjesdag Zoutkamp en de Ondernemersvereniging. Deze groep praten we elke 2 à 3 maanden bij, waarbij zij ook de mogelijkheid krijgen om advies te geven.

Participatieniveau: in de planfase heeft de KOPgroep een adviserende rol. Op gezette momenten in het proces licht de omgevingsmanager de stand van zaken toe. De KOPgroep mag hier input op geven. Wanneer het project er voor kiest om het advies niet mee te nemen, wordt dit uitgelegd / teruggekoppeld.

Direct belanghebbenden vanuit private partijen (zie figuur 3.2 in blauw)

Deze groep heeft een directe link met het project, vaak in de vorm van eigendom. In de voorbereidingsfase is er contact geweest door middel van individuele gesprekken, waarin onder andere klanteisen zijn opgehaald. In de planfase koppelen we terug hoe deze eisen zijn meegenomen in het ontwerp. Dit zal veelal weer in de vorm van individuele gesprekken gebeuren.

Participatieniveau: in de planfase hebben zij een adviserende rol. Op gezette momenten in het proces licht de omgevingsmanager de stand van zaken toe. Wanneer het project er voor kiest om het advies (klanteis) niet mee te nemen, wordt dit uitgelegd / teruggekoppeld.

4.2.2 Doelstellingen en participatie per doelgroep

A. Bestuurlijke partijen:

- Hebben inzicht in de aanleiding en kennen de achtergrond van het project Nieuwe Waterwerken Zoutkamp en (mogelijke) koppelprojecten in het gebied
- Zijn op de hoogte van de projectcommunicatie die publiciteit kan genereren
- Zijn op de hoogte van de meest recente ontwikkelingen in het project en weten welke informatie van belang is voor de voortgang van het project
- Onderschrijven het belang van de opgaven
- Hebben inzicht in en betrokkenheid bij (mogelijke) koppelkansen in het gebied

Voor de participatie betekent dit dat we de bestuurlijke partijen betrekken in het proces, en dan met name de planning van de producten en mijlpalen met hen delen. De onderdelen in het proces waar een besluit verwacht wordt van de bestuurders, bereiden we ambtelijk voor zodat de bestuurders kunnen besluiten binnen de gewenste planning.

B./C. Maatschappelijke stakeholders en private partijen

- Zijn betrokken bij de voorbereiding van de logistiek
- Beseffen de noodzaak voor het watersysteem
- Zijn op de hoogte van de plannen en mogelijke koppelprojecten in het gebied
- Weten wat, waar en wanneer gebeurt en door wie
- Weten waar zij informatie kunnen krijgen/halen over de werkzaamheden en met wie zij contact op kunnen nemen bij suggesties, vragen en klachten
- Staan positief tegenover de wijze waarop de gebiedspartners de werkzaamheden wil uitvoeren

Voor de participatie betekent dit dat we hen meenemen in het proces, ze uitleggen waarom de maatregelen nodig zijn, informeren over wie voor welk onderdeel aanspreekpunt is (dijk, weg, sluis) en in hoeverre ze mee kunnen denken/beslissen of wanneer ze beroep kunnen aantekenen. Openheid hierover leidt tot minder procedures.

Stakeholders zijn in de voorbereidingsfase betrokken door middel van individuele gesprekken, waarbij er klanteisen (KES) zijn opgehaald. Private partijen worden onder andere geïnformeerd via de KOPgroep, een nieuwsbrief en met direct betrokkene worden individuele gesprekken gevoerd.

De maatschappelijke stakeholders betrekken wij per onderwerp, dus als het gaat om ecologie, de natuurpartijen, als het gaat om fietspaden, de fietsbonden en -verenigingen, als het gaat om vismigratie, de hengelsportverenigingen en ecologen enzovoort. Op basis van gemaakte ontwerpkeuzes zullen wij het wel of niet honoreren van de klanteisen toelichten. Dat zal naar verwachting neer komen op een combinatie van individuele en groepsgesprekken

D. Beheerders Gemalen en regionale keringen

- Voelen zich betrokken bij het project
- Weten wat, waar en wanneer gebeurt en door wie
- Direct betrokken beheerders van het waterschap delen informatie met het projectteam en wisselen informatie met het projectteam uit over wat 'leeft' in het projectgebied

De eerste klanteisen zijn opgehaald bij de beheerders. In de planfase is het zaak om met de beheerders in gesprek te blijven, aangezien in elke ontwerpfase nieuwe keuzes omtrent beheer spelen.

E. Marktpartijen

- Zijn op de hoogte van de plannen en de koppelprojecten in het gebied
- Weten wanneer ze in kunnen schrijven voor de realisatie van het project

Hoe marktpartijen worden geïnformeerd over dit project is uitgewerkt in het Inkoopplan.

F. Intern waterschap Noorderzijlvest

- Zijn op de hoogte van de plannen, de nieuwe waterwerken en de koppelprojecten in het gebied
- Direct betrokken medewerkers van het waterschap wisselen informatie uit met het projectteam over wat 'leeft en speelt' in het projectgebied, zeker ook gezien de interne boodschap dat we allemaal ambassadeur van het waterschap zijn
- Maken gebruik van mogelijkheden om van elkaar te leren

Dit is georganiseerd in de vorm van lunchbijeenkomsten, teamoverleggen, nieuwsbrieven en informatie op Aquanet.

5 Handelen – doorlopend in gesprek

5.1 Stap 5: Dialoofase (doorlopend)

Stakeholders betrekken doe je niet in één bijeenkomst, maar door ze doorlopend te informeren over de stand van zaken en op welk moment er inspraak mogelijk is. **Blijvend in gesprek** is voor ons dan ook het credo. Dit geldt zowel voor de interne als externe stakeholders. Naast interne werksessies voeren we interne en externe KES-gesprekken, overleggen we met bevoegde gezagen en organiseren we informatiemomenten waarbij we de ontwerpen van de architecten kunnen bespreken bij de verschillende ontwerpfasen. Dit zal vanwege de huidige maatregelen tegen het COVID-19 virus vooral digitaal plaatsvinden. De bijeenkomsten lees je in de communicatieagenda (bijlage 2). Tijdens de gesprekken is de omgevingsmanager van het waterschap het gezicht naar buiten.

KES analyse

In de voorbereidingsfase is al een start gemaakt met het ophalen van de klanteisen. Dit wordt in januari 2021 afgerond, zodat het als input kan worden gebruikt voor het schetsontwerp. In de planfase zijn we blijvend in gesprek met de stakeholders om ze op de hoogte te houden van de stand van zaken en om toe te lichten waarom klanteisen wel of niet worden meegenomen in het ontwerp.

Informatiebijeenkomsten organiseren

Op 12 april 2019 is er al een eerste inloopbijeenkomst geweest om de stand van zaken te delen met de omgeving. Een tweede moment wordt gepland in maart 2021 als de variantenkeuze is gemaakt (eind SO-fase) en besproken is met alle betrokken primaire stakeholders. In deze periode wordt het beeldkwaliteitsplan (BKP) voorgelegd aan de omwonenden en betrokken partijen in Zoutkamp. Hiervoor organiseren we een informatiebijeenkomst in samenwerking met de architecten (designreviews). Hier worden de keuzes toegelicht en kunnen de stakeholders reageren op de schetsen en eventuele aanvullende wensen kenbaar worden gemaakt. Bij aanvullende wensen letten we er op dat die passen bij het detailniveau die op dat moment in het ontwerpproces van toepassing is. Uiteraard werken we daarna het KES bij, met de opgehaalde en teruggekoppelde klanteisen.

Ook als het VO is goedgekeurd, houden we in juli 2021 nog een informatiebijeenkomst om te laten zien wat we met de wensen van de omgeving hebben gedaan, en te informeren hoe het proces verder zal verlopen.

Voor de eerste fase (SO-fase) is een communicatieagenda opgesteld (zie Bijlage 2). Uiteraard eindigt de dialoof-fase niet in december 2020. Tijdens de gehele planfase geven we, op het moment daar vanuit de stakeholder of het project behoefte aan is, een vervolg aan de gesprekken. De designreviews bieden een gelegenheid de voortgang te delen en het ontwerp te bespreken. 'Blijvend in gesprek' is een belangrijk uitgangspunt gedurende de gehele ontwerpfase.

5.2 Stap 6: Samen onderzoeken

Deze stap leidt uiteindelijk tot het ontwerp. Hierin nemen we verschillende stappen, namelijk:

- Opstellen waardenkaart en beeldkwaliteitsplan
- Uitvoeren conditionerende onderzoeken
- Maken variantkeuzen gemaal, sluis en brug
- Vaststellen schetsontwerp (SO)
- Vaststellen voorlopig ontwerp (VO)

Het is van belang om deze stappen de stakeholders op de juiste momenten op juiste manier te betrekken.

Waardenkaart en Beeldkwaliteitsplan

Het architectenteam ontwikkelt de Waardenkaart voor de opgave en de koppelkansen. De kaart wordt gemaakt op basis van de inmiddels beoogde aanpassingen in het gebied, de reeds gedane onderzoeken naar de impact hiervan op de omgeving, aangevuld met een beoordeling daarvan door H+N+S op basis van hun onderzoek naar de landschappelijke en cultuurhistorische waarden. Vanuit de schetsen en de waardenkaart wordt een beeldkwaliteitsplan (BKP) opgesteld. In het BKP wordt uitgeschreven wat de waarden van het gebied zijn. Het beschrijft de samenhang van de verschillende ingrepen en koppelkansen, inclusief de ontwerputgangspunten en ontwerprichting voor gemaal, fiets- en voetgangersbrug en sluis.

Dit BKP wordt besproken met RCE, HSSN, welstand, en de KOPgroep en hun input wordt gebruikt voor de uitwerking om te komen tot een breed gedragen beeldkwaliteitsplan. Ook wordt er een informatiebijeenkomst (in corona tijd digitaal) georganiseerd om de omgeving mee te nemen. Na aanleiding van de informatie avond kan input leiden tot kleine aanpassingen in het BKP. Na vaststelling van de voorkeursvariant, werken de architecten de schetsen verder uit in architectonische tekeningen en 3-D modellen en verwerken dit in de definitieve versie.

Conditionerende onderzoeken

De conditionerende onderzoeken worden deels uitgevoerd op eigendommen van stakeholders. Hierover worden de betreffende stakeholders op tijd geïnformeerd. Dit gebeurt mondeling of door middel van een brief. Wanneer de resultaten van de onderzoeken impact gaan hebben op hun gronden wordt dit toegelicht in een individueel gesprek.

Ontwerpproces

Door actief gebiedskennis van betrokken stakeholders op te halen en te benutten, worden stakeholders ook uitgedaagd mee te denken en raken zij meer betrokken bij de ontwerpfase. Dit ophalen is natuurlijk grotendeels al gebeurd in de voorbereidingsfase, maar krijgt gevolg tijdens de inloopbijeenkomsten of digitaal via een live broadcast of videobelverbinding. Daarnaast wordt een aantal specifieke stakeholders gevraagd hun kennis in te brengen in het ontwerpproces als het gaat om de ecologische en monumentale waarden. Dit zijn de ecologen, adviseur landschap- en cultuur historie van het waterschap, de RCE, de HSSN, de KOPgroep en de provinciaal adviseurs erfgoed van de provincie Groningen en gemeente Het Hogeland.

In januari is tijdens de tussenstand gedeeld met de gebiedspartners en de omgeving via een intern overleg en een webinar. Begin 2021 worden de overige interne, maar ook de externe

stakeholders (bijvoorbeeld Kopgroep Zoutkamp) ingelicht over de gemaakte keuzes. Dit wordt veelal gedaan in individuele contactmomenten. Een volgend moment om de omgeving bij te praten is in mei / juni, voor oplevering van het VO. Zodat de stand van zaken kan worden gedeeld en eventuele input nog kan worden verwerkt in het VO.

6 Planfase - terugkoppelen en verankeren

6.1 Stap 7: Terugkoppelen en onderhandelen

We hechten er veel waarde aan om bij de ingebrachte kennis/onderzoeksinformatie (informatie die wordt gedeeld door bewoners of belangenverenigingen) een terugkoppeling te geven over hoe we met deze informatie zijn omgegaan. Per stakeholder wordt in het notitieveld in Relatics aangegeven welke bijdrage ze hebben geleverd en koppelen we een actie om hen een terugkoppeling van te geven.

Een belangrijk deel van die terugkoppeling vindt plaats tijdens de designreviews, waarin een onderbouwing wordt gegeven bij de gemaakte keuzes en de reviewende partijen het team kritisch kunnen bevragen. Daarnaast wordt ook individueel (mondeling of schriftelijk per mail) een terugkoppeling gegeven over op welke wijze is omgegaan met een ingebrachte klanteis.

In de informatiebijeenkomsten, waarin we de 3-D verbeeldingen van het VO willen delen met de stakeholders, ligt de nadruk op de onderbouwing van de gemaakte keuzes en hoe we hierbij zijn omgegaan met ingebracht informatie en klanteisen. De precieze invulling van deze informatieavonden moet nog plaats vinden, mogelijk vinden deze digitaal plaats. Doel van de bijeenkomsten is het delen van het Beeldkwaliteitplan, Voorlopig Ontwerp van de sluis, het gemaal en de fiets- en voetgangersbrug Reitdiep

6.2 Stap 8: Verankeren van maatregelen en overdracht

Aan het einde van de voorlopig ontwerpfase wordt een overzicht gegenereerd van alle klantcontacten, klanteisen en meekoppelkansen en op welke wijze deze zijn verwerkt dan wel afgehandeld. Dit overzicht, gegenereerd uit Relatics samen met de ontwerpnota VO, vormt het overdrachtsdocument naar de DO-fase.

Vergunningen en (mogelijk) MER

Verder wordt het ontwerp vastgelegd door middel van het vergunningenspoor. Er wordt een projectplan waterwet opgesteld samen met overige kaderstellende vergunningen. Om dit proces in goed banen te leiden is er maandelijks een vergunningenoverleg met de bevoegde gezagen. In de planning zitten we dicht tegen de invoering van de omgevingswet aan. Daarom is uitgangspunt handelen in de geest van de omgevingswet. Momenteel wordt inzichtelijk gemaakt op welke onderdelen dit invloed kan / gaat hebben. Verder zal in het vergunningenspoor begin januari blijken of er een milieueffectrapport opgesteld dient te worden. Als dit het geval is, zullen we bekijken hoe we dit meenemen in de participatiestrategie.

7 Organisatie en rolverdeling

7.1 Organisatie

Het IPM-team van het waterschap dat de voorbereiding heeft uitgevoerd blijft betrokken in de verdere planuitwerking. Dit biedt de betrokken stakeholders duidelijkheid en zorgt voor een goede basis onder het omgevingsproces. Om deze reden blijft de OM van het waterschap (Eddi Ottens) het gezicht naar buiten, en is dus in de lead is als het gaat om het participatieproces / stakeholdermanagement. Hij kent de stakeholders en de stakeholders kennen hem. De omgevingsmanager van TAUW (Bertold van der Vlugt) ondersteunt hem in het stakeholdermanagement en zal meedraaien in de bestaande overlegstructuur met stakeholders en gebiedspartners.

7.2 Afstemming

Tussen de verschillende werkvelden van het omgevingsmanagement vindt regelmatig afstemming plaats. Daarnaast is het van belang dat er regelmatig afstemming is tussen omgevingsmanagement en technisch management, aangezien beide invloed op elkaar hebben. Daarom is er wekelijks afstemming tussen de technisch manager en de omgevingsmanager om deze kruisbestuiving te borgen.

Zo zorgen we er voor dat de omgeving op de juiste momenten in het proces worden betrokken, zodat het ook een meerwaarde heeft voor het ontwerpproces.

Bijlage 1**CANVAS Omgevingsmanagement**

Canvas Omgevingsmanagement	Nieuwe Waterwerken Zoutkamp - VO fase		
OPGAVE	CONTEXT		STRATEGIE
De opgave komt voort uit de Droge Voeten 2050-studie, een voornamelijk hydrologische studie om de afwatering van het gebied in relatie tot hoogwaterbescherming en klimaatverandering. Hieruit volgde dat het gemaal H.D. Louwes een extra capaciteit nodig heeft van 600m3 om de afwatering van de boezem voldoende te kunnen borgen in de toekomst. De wateropgave voor WNZV bestaat uit het aanpassen/verplaatsen van het gemaal, en het ombouwen van de Hunsingosluis tot schutsluis. Daarnaast is er de gebiedsopgave rondom Zoutkamp, dat te kampen heeft met bodemdaling (aardgaswinning), verouderde infrastructuur en wensen t.a.v. het zichtbaar maken van historische elementen in Zoutkamp, zoals de restauratie van de Hunsingosluis en t.a.v. betere bereikbaarheid voor recreatievaart. Breed kijken naar de opgave in samenwerking met de gebiedspartners, wordt door alle partijen als zeer positief ervaren. Dit levert volgens de gebiedspartners meer draagvlak op, dat nodig is in deze tijd, vooral in Groningen (aardbevingen en wantrouwen naar de overheid). De gemeente Het Hogeland wil meer toeristen naar Zoutkamp halen en Zoutkamp in 2024 uit laten roepen tot mooiste dorp. De Provincie wil vanuit haar rol ten aanzien van het landelijk gebied de infrastructuur rondom Zoutkamp verbeteren en de parkeersituatie, en zodoende de leefbaarheid in het dorp vergroten.	- Afsluitvoorziening in Schouwerzijl leidt tot een effectiever werkend gemaal Waterwolf, daarom meer afvoer capaciteit nodig bij HD Louwes. - Versterken regionale kering; - IPM-team gemalen ivm capaciteitsvergroting; - Gebiedsopgave met de gemeente en de provincie; - Koppelkansen ivm de gebiedsopgave; - Klimaatopgave uit 2016: wordt binnenkort geactualiseerd. - Landbouw: we blijven de waterafvoer borgen. - Rietproef: belangrijk om duidelijk te maken dat ons project hier los van staat; - KRW: hieruit volgt een natuuropgave ivm zout/zoetwaterovergangen en vismigratie; - Nu: recreatievaart gestremd bij in werking treden gemaal; - Hunsingosluis wordt schutsluis om betrouwbaarheid van de vaarverbinding te garanderen. - Aardbevingen tgv gaswinning - Versterking Lauwersmeerdijken		In de verkenningsfase is een stakeholderanalyse gedaan en een communicatieplan opgesteld; 1. Omgevingsstrategie opstellen; - Strategie voor de gebiedsopgave met inpassing van het beeldkwaliteitsplan en inrichten gebiedsproces; - Strategie voor de waterveiligheidsopgave (=communicatieplan WNZV) - Strategie voor het behalen van de koppelkansen. - Communicatieplanning waarin alle overlegmomenten met stakeholders zijn vastgelegd. 2. Samenwerking WNZV, Prov en Gemeente vastleggen in SOK 3. Bestuurders intentieverklaring laten tekenen.
MOMENTEN	ISSUES	STAKEHOLDERS	ORGANISATIE
- beeldkwaliteitsplan – afstemmen met omgeving; - Tekenen bouwteamovereenkomst met de aannemer; -Vaststellen SO – informeren omgeving; - tekenen van de SOK’s: koppelkansen worden projecten; - Samenwerkingsorganisatie van de 3 partners staat Q1 2021 -Vaststellen VO - droogzetten van de sluis (technische haalbaarheid/kn) -afsluiten wegen/fietspaden – overlast omgeving	- technische haalbaarheid ombouwen historische sluis - schutsluis; - bodemdaling (beperkt, maar toch kans op subsidie) - voorbereidingskosten inzake koppelkansen, nog geen SOK; - BTW overdacht i.r.t subsidiestrategie - effecten van het gemaal op de beschoeiing; - financiering van de koppelkansen: lukt dit niet dan gaat WNZV weer terug naar basisvariant. - brug over de N388: restlevensduur van 40 jaar; provincie geen probleem met beperking, verbreding? verkeerssituatie; - veel oevers zijn in eigendom van stakeholders in Hunsingokanaal (noordzijde). - overlast tijdens de uitvoering, voor omwonenden; - open deel van het kanaal straks half gesloten; - wijziging op eerder gedeelde visualisatie, (verwachtingsmanagement) ;	Gemeente het Hogeland, Provincie Groningen, Rijkswaterstaat, WNZV, Wetterskip Friesland, Stichting Dorpsbelang Zoutkamp, ondernemers, vissers, recreatievaart, horeca, Bewoners, Heijploeg, Rousant Holding BV, bureen van de sluis, kinderdagverblijf, campings, schelpenhandel, RCE, ErfgoedDeal, HSSN, Defensie, SBB, Wereld Erfgoed Centrum (?) fietsersbond, VVV, welstandscommissie, beheer&onderhoud WNZV, Nutspartijen., subsidieverstrekkers (o.a. NPG, commissie bodemdaling)	Samenwerking WNZV, Provincie Groningen en Het Hogeland verder ontwikkelen en vastleggen (SOK in Q2) Koppelkansen moeten nog worden uitgewerkt. Interne klanteisen moeten nog worden opgehaald. KES-analyse, validatie, actualisatie BC en terugkoppeling keuzes en plangebied nader conditioneren . Waterschap Omgevingscommunicatie loopt via het waterschap. De projectcommunicatie verloopt in afstemming met de gemeente en provincie. De bestaande communicatiekanalen worden gebruikt om mensen te informeren. Aansluiting met de omgevingsmanagers van andere projecten in het Lauwersmeergebied Provincie Groningen Collega’s en bestuurders van de provincie zijn aangehaakt, en op de hoogte. André is aanspreekpunt. Gemeente Het Hogeland De betreffende wethouder is goed op de hoogte. Er is een lijst met thema’s gekoppeld aan contactpersonen, Dolf is aanspreekpunt. TAUW ondersteunt het waterschap in het project tijdens de SO (Q1)- en VO-fase en in voorbereiding van het bouwteamcontract en het vergunningentraject.
DOEL	KANSEN		
1. Het op tijd realiseren vd hoogwaterbeschermingsopgave, voldoen ad norm. 2. Het verhogen van bewustzijn rondom waterveiligheid en waterberging. 3. Een goede verhouding met de omgeving en draagvlak voor t project. 4. Beperken van hinder.	-meekoppelkansen -gebiedsontwikkeling n.a.v. hoogwateropgave; - extra ruimte in gemaal om historie te vertellen; - motoren oude gemaal; - afgefallen koppelkansen bespreken met Kopgroep om afwegingsproces en belangen te kunnen duiden ; - klimaatopgave; - omgevingswet; - samenwerkingsovereenkomst partners; - buitendijks bouwen van het gemaal.		
UITGANGSPUNTEN			
1.We gedragen ons als een goede, betrouwbare partner in het gebied. 2 We worden met onze partners gezien als één projectteam. 3.We werken in het algemeen belang, en dragen dit ook uit. 4.We communiceren helder en open over onze doelstelling, manier van werken en over wat wel en niet mogelijk is. 5. We streven naar goede inpassing en ruimtelijke kwaliteit, waarbij de omgeving zich herkent in wat wij gemaakt hebben, zodat iedereen trots is op het resultaat. 6.We zoeken actief de inbreng van alle belanghebbenden op. 7.We onderzoeken en bespreken samen met de omgeving de meekoppelkansen. 8.We organiseren een helder en navolgbaar besluitvormingsproces. 9. Na het project zijn de Zoutkampers en wij nog steeds positief over de samenwerking en trots op het resultaat.			

Bijlage 2 Communicatieplanning 2020-2021

Activiteit	Planning
Informatiebijeenkomst 1 / webinar (bijpraten BKP, SO)	26 januari 2021
Informatiebijeenkomst 2 (bijpraten VO)	Mei / Juni 2021
Nieuwsbrieven	In ieder geval 3 tot 4 weken voor de informatiebijeenkomst. Ook bij belangrijke mijlpalen in het ontwerpproces & vergunningenproces (voor indiening of vlak na indiening) versturen we een nieuwsbrief
KES analyse SO (IPM team)	Januari 2021
Terugkoppeling honorering SO (individueel)	Februari – Maart
Bijstellen KES voor VO (IPM team)	Eind Maart
Terugkoppeling honorering KES VO (individueel)	April - Mei

Bijlage 3**OM communicatieplan opgesteld door
WNZV**

Communicatieplan Waterwerken Zoutkamp

3 april 2020

Verantwoording

Titel	Communicatieplan Waterwerken Zoutkamp
Uitgegeven door	Waterschap Noorderzijlvest
Projectnummer	658
Auteur	Eddi Ottens
Telefoon	050-3048344
E-mailadres	e.ottens@noorderzijlvest.nl

Datum	3 april 2020
Status	Definitief
Versienummer	3

Versie 1 is in februari 2020 opgesteld en voor feedback gedeeld met Géanne Kremer-Oosterhuis van communicatie. Zij heeft het eerste concept beoordeeld en aangevuld. De wijzigingen zijn verwerkt.

Versie 2 is in maart 2020 opgesteld en voor feedback gedeeld met het team IPM Gemalen. De wijzigingen en opmerkingen zijn verwerkt.

Inhoudsopgave

1	Aanleiding.....	4
	1.1 Voldoende water in elk seizoen.....	4
	1.2 Waterwerken Zoutkamp.....	4
2	Doel Communicatieplan.....	5
	2.1 Doel.....	5
	2.2 Omgevingsmanagement.....	5
3	Doelgroepen.....	6
4	Ons Water leefstijlvinder.....	8
5	Communicatiedoelstellingen.....	9
6	Communicatiestrategie.....	10
7	Boodschappen.....	11
8	Middelenmatrix.....	11
9	Samenwerking met partners.....	13
10	Begroting.....	14
11	Organisatie en rollen.....	15
	Bijlagen.....	16

1. Aanleiding

1.1 Voldoende water in elk seizoen

Het klimaat verandert. Hierdoor wordt de kans op wateroverlast en watertekort in de noordelijke provincies groter. Om te zorgen voor droge voeten in tijden van extreme neerslag alsook voor voldoende water in tijden van droogte, hebben we onderzocht welke maatregelen we tot 2050 moeten nemen. De komende jaren maken we daarom de boezem van ons waterschap robuuster.

Met het oog op de toekomstige waterveiligheid heeft het waterschap Noorderzijlvest nog een forse opgave in en rond het Lauwersmeergebied. De studie “Droge Voeten 2050” heeft inzichtelijk gemaakt dat het voor de komende 30 jaar noodzakelijk is om een aantal investeringen in waterstaatkundige werken te doen in Zoutkamp en directe omgeving. De realisatie van deze maatregelen (verhogen regionale kering, aanleg van een afsluitvoorziening in Schouwerzijl en het vergroten van de pompcapaciteit van gemaal H.D. Louwes en gemaal Schaphalsterzijl) vraagt om grote investeringen in waterveiligheid en legt voor de lange termijn de ruimtelijke inrichting vast in Zoutkamp, een levendig dorp met talrijke functies in de buurt van de aan te passen waterstaatkundige werken.

In het watersysteem doet het Lauwersmeer dienst als waterbuffer. Bij wateroverlast wordt het water uit het lager gelegen achterland naar het Lauwersmeer gepompt. Dat gebeurt trapsgewijs via verschillende gemalen. Zo houdt het achterland droge voeten. De waterwerken in Zoutkamp spelen een cruciale rol in dit watersysteem. Tot die waterwerken hoort ook de aanpassing van gemaal H.D. Louwes.

1.2 Waterwerken Zoutkamp

Waterschap Noorderzijlvest heeft in 2018 en 2019 een verkenningsfase voor het project ‘uitbreiding gemaalcapaciteit H.D. Louwes’ laten uitvoeren. Drie varianten zijn verkend:

- Basisvariant: uitbreiding gemaal H.D. Louwes op de huidige locatie met behoud van de keersluis.
- Basis+ variant: uitbreiding gemaal H.D. Louwes op de huidige locatie + het ombouwen van de keersluis naar een schutsluis.
- Voorkeursvariant: nieuwbouw van een gemaal op een locatie bij de monumentale Hunsingosluis + het restaureren van de Hunsingosluis + het aanpassen van de sluis tot schutsluis.

In december heeft het algemeen bestuur van waterschap Noorderzijlvest een positief besluit genomen over de voorkeursvariant. De voorkeursvariant biedt naast de veiligheid voor water ook veel extra kansen voor de leefbaarheid in Zoutkamp en het Lauwersmeergebied.

De voorkeursvariant betreft in hoofdlijnen de volgende onderdelen:

- Het bouwen van een nieuw en modern gemaal in de ‘voormalige’ zeedijk in de directe omgeving van de Rijksmonumentale Hunsingosluis. De afvoercapaciteit van gemaal H.D. Louwes in Zoutkamp moet toenemen tot 1600 m³ per minuut;
- De Rijksmonumentale Hunsingosluis restaureren en ombouwen tot schutsluis voor beroeps- en recreatievaart;
- Het verleggen van de regionale kering in het dorp naar de ‘voormalige’ zeedijk, het herstellen van de functie van de oude dijk voor de waterkering;
- Vispasseerbaarheid via nieuwe gemaal en schutsluis volgens de nieuwste inzichten.

De verkenningsfase van dit project is gestart in 2018 en heeft twee jaar in beslag genomen. De komende twee jaar worden gebruikt voor de planvorming. Daarna start in 2022 de uitvoering. Eind 2023 zijn, naar verwachting, de werkzaamheden gereed.

Figuur 1. Overzicht Dorp Zoutkamp met in groen de huidige regionale kering, rood Hunsingosluys en geel huidige locatie gemaal H.D. Louwes

2. Communicatieplan

2.1 Doel

In het Lauwersmeergebied heeft het waterschap naast het project Waterwerken Zoutkamp nog twee grote waterveiligheidsopgaven (versterken van de Lauwersmeerdijk en de regionale keringen Lauwersmeer) in uitvoering of inmiddels uitgevoerd. Om de omgeving zo efficiënt mogelijk te bedienen is bij deze projecten afgesproken om omgevingsmanagement en communicatie onder één vlag te brengen. Ook op nadrukkelijk verzoek van de omgeving.

Deze werkwijze passen we ook toe voor het project Waterwerken Zoutkamp.

Tijdens de voorbereiding, planfase en de uitvoering van het project Waterwerken Zoutkamp worden alle doelgroepen op het juiste moment goed geïnformeerd, geraadpleegd of anderszins betrokken. Op die manier kan draagvlak worden gecreëerd. Dit vraagt om goede informatievoorziening en participatie. Dit plan sluit aan op de leidraad Participatie binnen het waterschap Noorderzijlvest van februari 2018.

In dit plan gaat het over de externe communicatie vanuit het IPM team van het waterschap naar de stakeholders van het project, zowel binnen als buiten het waterschap.

Doel van dit plan is:

1. Het vastleggen van doelen, taken, rollen en verantwoordelijkheden met betrekking tot de communicatie;
2. Beschrijving van de procedures;
3. Inventariseren van de stakeholders, hun belangen en relatie m.b.t. het project;
4. Weergave van de voorziene inzet van communicatiemiddelen.

2.2 Omgevingsmanagement

Vanuit Omgevingsmanagement is ons credo: “Werken aan een werkbare relatie!”. Kortom, het activeren, onderhouden en sturen van de relaties tussen het project en zijn omgeving die bij

voorkeur gerealiseerd wordt in een goede verhouding met de stakeholders. Dit vraagt om een oprechte aandacht voor de stakeholders en de bereidheid om samen met hen te zoeken naar houdbare oplossingen. Het omgevingsproces is gericht op overeenstemming en samenwerking en met een uitkomst die van waarde is voor het waterschap en lokale en regionale stakeholders in en rondom Zoutkamp.

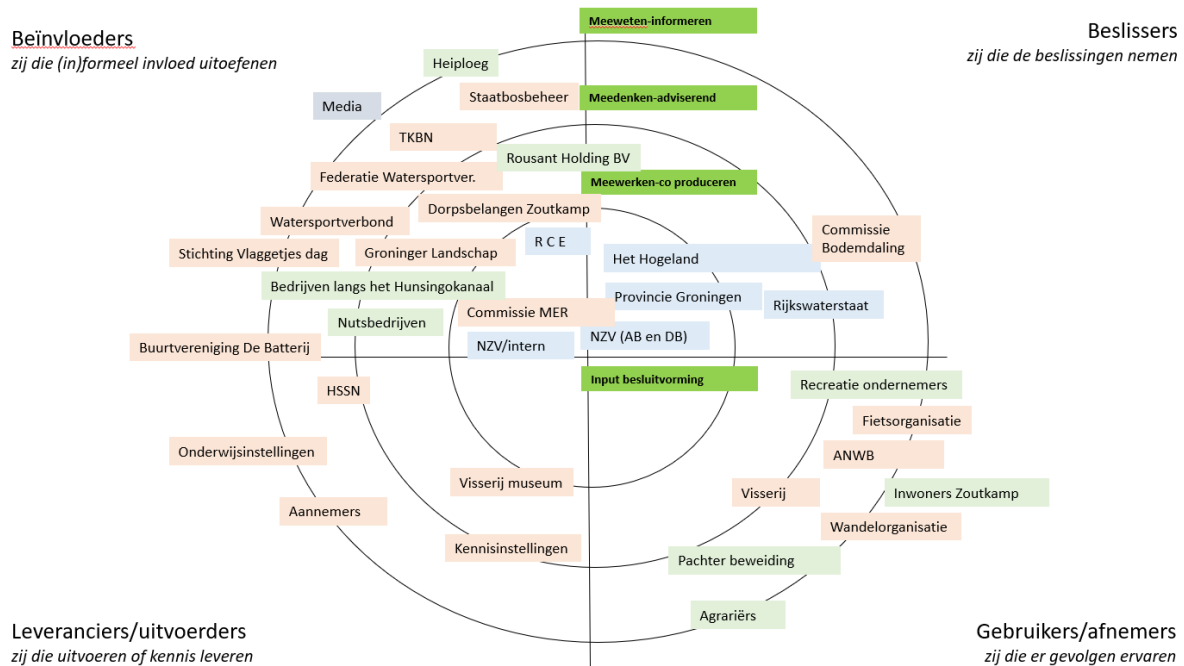
3. Doelgroepen

Van december 2018 tot en met april 2019 is een dialoogtraject opgezet. Daarbij is samen met de provincie Groningen intensief met veel mensen gesproken. Daarbij ging het om omwonenden, Dorpsbelangen Zoutkamp, vertegenwoordigers van maatschappelijke organisaties en bestuursorganen, ondernemingen en deskundigen op het gebied van ecologie, watersport en cultuurhistorie. Met al deze mensen samen is bepaald welke belangen er spelen in de omgeving van de “Waterwerken Zoutkamp”. Ook hebben we gevraagd of het project toegevoegde waarde kan hebben voor die belangen. En of er wensen zijn die we in de planvorming mee kunnen nemen. Uit de gesprekken blijkt veel draagvlak voor het project. Ook dat het project goed past bij diverse belangen en wensen.

Bestuur	Maatschappelijk	Privaat
Waterschap Noorderzijlvest	Stichting het Groninger Landschap	Rousant Holding BV
Provincie Groningen	Staatsbosbeheer	Heiploeg
Gemeente Het Hogeland	Commissie Bodemdaling	Bedrijven langs het Hunsingokanaal (Visserijbedrijf Bolt, Grondverzetbedrijf D.K. de Boer BV Ulrum, Schelpenhandel Smit, Visserijbedrijf Toxopeus, Dieverdoatie dagbesteding, Visserijbedrijf Van Hylkema, Gebroeders Bolt & Visser BV)
Ministerie Infrastructuur en Waterstaat (Rijkswaterstaat)	Fietsorganisatie	Nutsbedrijven
Rijksdienst Cultureel Erfgoed	Wandelorganisatie	Recreatie ondernemers (recreatiebedrijf 't Ol Gat, jachthaven Hunzegat)
	Watersportverbond Groningen- Drenthe	Grondeigenaren
	Federatie watersportverenigingen Noord-Groningen	Recreanten
	Toeristische Kano Bond Nederland	Agrariërs
	Scholen	Pachter beweiding kering
	Dorpsbelangen Zoutkamp	Aanwonenden (Fam. Hommes, fam. Bolt, fam. Froma, mevr. Volberda)
	Commissie Cultuurhistorie Hunsingosluis	Watersporters
	Buurtvereniging De Batterij	Weggebruikers
	Stichting Vlaggetjesdag Zoutkamp	
	Stichting Historische Sluizen en Stuwen Nederland	
	Ondernemersvereniging Zoutkamp	
	Gemalenstichting Nederland	

	ANWB Hengelsportfederatie/verenigingen Hulpdiensten Visserijmuseum	Visserij Inwoners beheergebied Noorderzijlvest
Intern waterschap	Marktpartijen	Beheerders dijkzone en (vaar)wegen
AB DB MT Interne collega's Noorderzijlvest	Aannemers Ingenieursbureaus (Arcadis en Witteveen & Bos BV)	Waterschap Noorderzijlvest Rijkswaterstaat Gemeente Het Hogeland Provincie Groningen

Figuur 2. Overzicht belangrijke doelgroepen Waterwerken Zoutkamp (versie januari 2020)

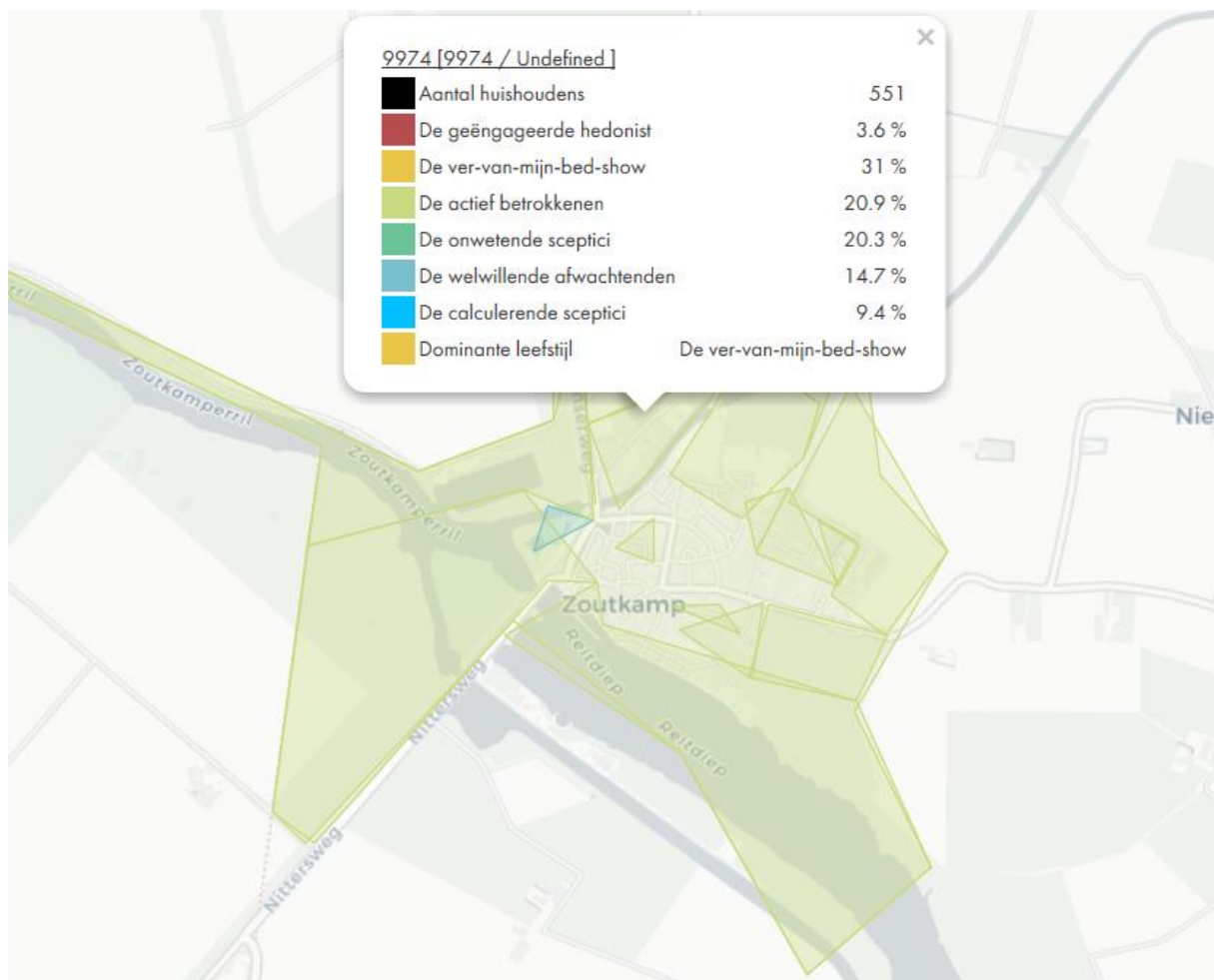

Figuur 3. Overzicht participatieladder doelgroepen Waterwerken Zoutkamp, in blauw de bestuurlijke doelgroep, in bruin de maatschappelijke doelgroepen en in groen de private doelgroepen

4. Ons Water leefstijlvinder

De Ons Water leefstijlvinder is een tool die ons kan helpen in effectief omgevingsmanagement, in lijn met de Omgevingswet, om bewoners te informeren en activeren op het gebied van waterbeheer en klimaatveranderingen. Je kunt zien welke leefstijlen in een bepaald gebied het meeste voorkomen en hier je communicatieboodschap gericht(er) op afstemmen.

We hebben voor Zoutkamp een leefstijlvinder onderzoek uitgevoerd. Uit het onderzoek is naar voren gekomen dat meer dan 70% van de burgers uit Zoutkamp bestaat uit de ver van mijn bed show burgers (31%), actief betrokken burgers (bijna 20,9 %) en onwetende sceptici (20,3%).

De ver van mijn bed show burgers vinden onderwerpen m.b.t. waterbeheer complex en hebben het minste behoefte aan informatie. We kunnen deze doelgroep bereiken door mogelijkheden te creëren voor leuke en gezamenlijke activiteiten in Zoutkamp die niet specifiek gericht zijn op de Waterwerken Zoutkamp maar meer op een prettige woonomgeving en de koppelkansen.

De actief betrokken burgers zijn zeer betrokken bij onderwerpen m.b.t. waterbeheer. Ze willen graag een bijdrage leveren en denken graag mee over de te nemen maatregelen. We kunnen deze doelgroep bereiken door het creëren van participatiemogelijkheden en verstrekken van informatie over het project.

De onwetende sceptici staan vaak negatief tegenover waterbeheer. Ze willen wel graag informatie ontvangen. Deze doelgroep kun je bereiken door in te spelen op de sociale norm, onderwerpen klein te maken en door negatieve gevolgen voor henzelf te benadrukken.

5. Communicatiedoelstellingen

Het doel van de communicatie is tweeledig. Ten eerste moeten communicatiemiddelen en activiteiten bijdragen aan een goede relatie met en begrip voor het project Waterwerken Zoutkamp in de omgeving. Ten tweede draagt goede communicatie bij aan de kennis over de kerntaken van het waterschap en een positieve beeldvorming (imago) van het waterschap Noorderzijlvest.

In het afgelopen jaar is regelmatig gecommuniceerd met de omgeving, met overheden, eigenaren, ondernemers, belangenorganisaties, enz. Daarnaast is er een inloopmiddag/avond georganiseerd voor bewoners en belangen- en maatschappelijke organisaties en andere belangstellenden. De doelgroepen weten dat het waterschap Noorderzijlvest werkt aan het project Waterwerken Zoutkamp. Het gemaal heeft straks voldoende capaciteit om het water in het achterliggende gebied in extreme situatie te kunnen verpompen richting het Lauwersmeer. De regionale kering in Zoutkamp is straks weer sterk genoeg om het achterland in de komende decennia te beschermen tegen overstromingen.

De communicatie zorgt voor het creëren van begrip en draagvlak voor het project Waterwerken Zoutkamp en de realisatie van de (mogelijke) koppelprojecten. De omgeving heeft vertrouwen in de aanpak van de uitvoering van het project. Belanghebbenden in de nabijheid van het werk weten tijdig van de exacte werkzaamheden, zodat zij desgewenst vooraf maatregelen kunnen nemen, wat bijdraagt aan vlotte en veilige uitvoering van de werkzaamheden.

Het project Waterwerken Zoutkamp draagt bij aan educatiedoelen, waaronder het inzicht geven in het werk van het waterschap en interesse kweken voor een opleiding/baan in de watersector.

Doelstellingen per doelgroep

A Bestuurlijk

- Hebben inzicht in de aanleiding en kennen de achtergrond van het project Waterwerken Zoutkamp en (mogelijke) koppelprojecten in het gebied;
- Zijn op de hoogte van de projectcommunicatie die publiciteit kan genereren.

B. Maatschappelijke stakeholders

- Zijn op de hoogte van de meest recente ontwikkelingen in het project en weten welke informatie van belang is voor de voortgang van het project;
- Onderschrijven het belang en oplossing van de opgaven van het waterschap;
- Inzicht en betrokkenheid bij (mogelijke) koppelkansen in het gebied;
- Betrokken bij de voorbereiding van de logistiek;

C. Private partijen

- Beseffen de noodzaak voor het watersysteem;
- Zijn op de hoogte van de plannen en mogelijke koppelprojecten in het gebied;
- Weten wat, waar en wanneer gebeurt en door wie;
- Weten waar zij informatie kunnen krijgen/halen over de werkzaamheden en met wie zij contact op kunnen nemen bij suggesties, vragen en klachten;
- Staan positief tegenover de wijze waarop het waterschap de werkzaamheden wil uitvoeren;

D. Beheerders Gemalen en regionale keringen

- Voelen zich betrokken bij het project;
- Weten wat, waar en wanneer gebeurt en door wie;
- Direct betrokken beheerders van het waterschap delen informatie met het projectteam en wisselen informatie met het projectteam uit over wat 'leeft' in het projectgebied.

E. Marktpartijen

- Zijn op de hoogte van de plannen en de koppelprojecten in het gebied;
- Weten wanneer ze in kunnen schrijven voor de realisatie van het project.

F. Intern waterschap Noorderzijlvest

- Zijn op de hoogte van de plannen, de waterwerken en de koppelprojecten in het gebied;
- Direct betrokken medewerkers van het waterschap wisselen informatie uit met het projectteam over wat 'leeft en speelt' in het projectgebied, zeker ook gezien de interne boodschap dat we allemaal ambassadeur van het waterschap zijn;
- Maken gebruik van mogelijkheden om van elkaar te leren.

6. Communicatiestrategie

Het vroegtijdig opbouwen van een goede relatie met de doelgroepen verdient zich later terug. Goede en betrouwbare communicatie beperkt de kans op zienswijzen, bezwaar en beroep bij procedures en vergunningen. En door doelgroepen consequent, tijdig, eerlijk en herkenbaar te informeren komen er minder klachten binnen.

Het streven is dat de omgeving het project gaat waarderen. Draagvlak voor de opgave wordt mogelijk vergroot door koppelprojecten. Daarvoor betrekken we alle doelgroepen nauw bij het werk. De inzet van alle communicatiemiddelen is erop gericht dat de inwoners en bedrijven het project positief benaderen en de opgave van het waterschap belangrijk vinden. Het project Waterwerken Zoutkamp kan het imago van het waterschap versterken.

Voor de communicatie betekent dit de (kern)boodschap steeds herhalen, op verschillende momenten en met diverse middelen die elkaar ondersteunen. Om de verschillende doelgroepen te bereiken bepalen we per doelgroep de meest effectieve aanpak. Bestuurlijke beslismomenten en verschillende fasen in het werk vormen mijlpalen die belangrijk zijn in de communicatie.

Het project biedt een uitstekende kans om het werk en de betekenis van het werk (watersysteembeheer en waterveiligheid) van het waterschap te vertellen en daarmee een bijdrage te leveren aan meer bekendheid en een positieve reputatie.

Uitgangspunten:

- Regie vanuit het waterschap over de bouwcommunicatie door de marktpartijen;
- Publiekscommunicatie over het watersysteem en waterveiligheid primair vanuit het waterschap Noorderzijlvest;
- Initiatiefnemers communiceren over hun eigen koppelproject(en);
- Partijen stemmen alle communicatie-uitingen over de koppelprojecten steeds met elkaar af, het waterschap is leidend in het proces;

- Daar waar het kan, benadrukken we de integrale benadering in de communicatie, door watersysteembeheer, waterveiligheid en gebiedsontwikkelingen in combinatie te presenteren;
- Partijen maken indien mogelijk informatie toegankelijk voor alle belanghebbenden, zowel de burgers als de marktpartijen;
- We maken gebruik van mijlpalen in de beslismomenten en in de werkzaamheden;
- Belangrijkste stakeholders, zoals de maatschappelijke organisaties en ondernemers, worden persoonlijk geïnformeerd over ontwerpen en de uitvoeringsplanning.
- We maken zoveel mogelijk gebruik van bestaande lokale uitingen, communicatieve hotspots en evenementen;

7. Boodschappen

Kernboodschap

Waterschap Noorderzijlvest

Waterschap Noorderzijlvest zorgt voor veilige dijken en kades, schoon water, gezuiverd afvalwater en voldoende water in elk seizoen. We zijn één van de kleinere waterschappen. Maar met een werkgebied van 144.000 hectare waarin bijna 400.000 mensen wonen, hebben we een gebied vol uitdagingen. De zeespiegelstijging aan de noordkant van ons werkgebied en de bodemdaling en aardbevingen midden in ons gebied zijn hier duidelijke voorbeelden van. Maar ook de toenemende extremen van droogte en neerslag en de waterkwaliteit vragen onze aandacht. Kortom, we bevinden ons in een uniek gebied waar deze ontwikkelingen mede door klimaatverandering ons werk behoorlijk beïnvloeden.

Voldoende water in elk seizoen

Om te zorgen voor droge voeten in tijden van extreme neerslag alsook voor voldoende water in tijden van droogte, hebben we onderzocht welke maatregelen we tot 2050 moeten nemen. De komende jaren maken we daarom de boezem van ons waterschap robuuster.

Project Waterwerken Zoutkamp

Om de boezem robuuster te maken gaat het waterschap Noorderzijlvest o.a. de Waterwerken Zoutkamp uitvoeren door het vergroten van de capaciteit van het gemaal H.D. Louwes en het versterken van de regionale keringen in Zoutkamp.

Het waterschap Noorderzijlvest werkt nauw samen met de provincie Groningen, gemeente Het Hogeland en belangengroepen. Waar mogelijk realiseren partijen tegelijk met de opgave van het waterschap meerwaarde voor de economie, recreatie en natuur.

Extern gerichte boodschappen:

1. Het waterschap voert de werkzaamheden Waterwerken Zoutkamp uit met respect voor mens en natuur.
2. Het project Waterwerken Zoutkamp is een ingrijpend gebiedsproces, waarbij het waterschap Noorderzijlvest zoveel mogelijk rekening wil houden met de wensen van bewoners, gebruikers en belangengroepen. Een goed persoonlijk contact en regelmatig overleg dragen hier aan bij.
3. Het waterschap biedt ruimte voor ontwikkelingen met meerwaarde voor het gebied. Daarom wordt samengewerkt met partners om daar waar mogelijk, het project open te stellen voor meekoppelkansen voor economie, duurzaamheid, cultuur, recreatie en natuur.

4. De werkzaamheden en de aanvoer van materialen veroorzaken hinder voor omwonenden, bedrijven en andere belanghebbenden. Het waterschap probeert deze hinder zoveel mogelijk te beperken en informeert de belanghebbenden actief.
5. Omwonenden en belanghebbenden worden op tijd geïnformeerd over de wijze waarop het werk gerealiseerd wordt en de overlast die dat met zich meebrengt (werktijden, hinder etc). Voor meer informatie kan men terecht op de website (projectpagina), bij het algemene informatienummer van het project of het informatiepunt ter plaatse.
6. Het project Waterwerken Zoutkamp is een grootschalig project dat de komende jaren mede het beeld over het waterschap in de omgeving bepaalt. Het IPM-team maakt graag gebruik van de 'oren en ogen' van alle betrokken partijen om te kunnen anticiperen op signalen uit het gebied. Geef aub deze signalen aan ons door!

Intern gerichte boodschappen:

1. Het project Waterwerken Zoutkamp is een grootschalig project dat de komende jaren mede het beeld over het waterschap in de omgeving bepaalt. Het IPM-team maakt graag gebruik van de 'oren en ogen' van alle collega's van het waterschap om te kunnen anticiperen op signalen uit het gebied. Geef aub deze signalen aan ons door! Daarnaast ben je als waterschapsmedewerker een mede ambassadeur van het project. Vertel gerust over het project!
2. Het project Waterwerken Zoutkamp doen wij niet alleen, maar samen met interne collega's en diverse partners zoals de provincie Groningen en de gemeente Het Hogeland.

8. Middelenmatrix

De middelenmatrix geeft de in te zetten middelen per doelgroep aan. Hierin staan ook de middelen vermeld die door de opdrachtnemer en/of opdrachtnemer en opdrachtgever worden ontwikkeld. Deze middelen liggen op het scheidsvlak van bouw- en publiekscommunicatie.

Activiteit/middel	Doelgroep bestuur	Doelgroep maatschappelijk	Doelgroep privaat	Doelgroep intern	
Projectwebsite op de site van het waterschap	x	x	x	x	
Digitale nieuwsbrief (aanmelden via projectwebsite)	x	x	x	x	
Sociale media (Twitter @Waterwerken Zoutkamp en Facebook.com/Waterwerken Zoutkamp, LinkedIn)	x	x	x	x	
Aquanet en waterspiegel	x			x	
Bijeenkomsten/presentaties op locatie		x	x	x	
Keukentafelgesprekken			x		
Artikelen / persberichten. Gebruik maken van bestaande kanalen (gemeentelijke- en plaatselijke websites, kranten enz.)	x	x	x	x	
Brieven op maat		x	x		
Flyer / brochure		x	x	x	
Deelname/aanwezigheid lokale evenementen		x	x		
Informatiepunt/ excursies / lezing	x	x	x	x	
Bouwborden			x		
Optioneel: Lespakket basisschool		x			
Infographics		x	x		

Bestuurlijke periodieke Nieuwsbrief

Het AB wordt 2 keer per jaar geïnformeerd met een digitale nieuwsbrief.

Projectwebsite, digitale nieuwsbrief

De site is het centrale middel. Bezoekers vinden er informatie over de werkzaamheden en kunnen zich aanmelden voor de digitale nieuwsbrief. Ook kunnen ze er terecht voor onder andere nieuws, filmpjes, foto's, veel gestelde vragen, contact en meer informatie over activiteiten en koppelpojecten. De site is onderdeel van de bestaande website van het waterschap.

Sociale media

Op het Twitteraccount, Instagram en de Facebookpagina van het waterschap worden berichten geplaatst. We (kunnen) gebruiken de hashtag *#Waterwerken Zoutkamp*.

Informatiepunt / excursies

Dicht bij het werk kan een informatiepunt ingericht worden met de mogelijkheid de opgave nader toe te lichten. Zo mogelijk ondersteund met digitale informatie (zuil). Bij evenementen kan het waterschap een lezing of workshop verzorgen. Eén en ander kan misschien gecombineerd worden met de communicatie voor Lauwersmeerdijk?

Bouwborden

De aannemer plaatst bouwborden, rekening houdende met de huisstijlvoorschriften vanuit het waterschap.

Bijeenkomsten op locatie en keukentafelgesprekken

Al naar gelang de voortgang worden bijeenkomsten georganiseerd voor de stakeholders. Voor diverse belangengroepen worden presentaties op maat verzorgd in Zoutkamp.

Artikelen en persberichten

Hiervoor wordt zoveel mogelijk gebruik gemaakt van bestaande kanalen, zoals de Ommelander Courant, website Zoutkamp.net, de krant van het Nationaal Park Lauwersmeer, evenementenkalender, etc.

Brieven op maat / flyers en brochure

Stakeholders die specifiek worden geraakt door het project, worden per brief geïnformeerd over de impact. Bijvoorbeeld ondernemers, aanwonenden, (vaar)recreanten, etc. Voor bezoekers van het gebied en/of deelnemers aan evenementen kunnen flyers en brochure gemaakt worden.

Infographics

In diverse uitingen wordt gebruik gemaakt van Infographics. Een infographic laat in een oogopslag eenvoudig de grootte van het project (alle getallen in perspectief) zien. Input kan ook komen van de aannemer. De informatieve illustratie is een combinatie van beeld en tekst. De infographics kunnen we in diverse communicatiemiddelen opnemen.

9. Samenwerken met partners

Voor het bereiken van het publiek werken we samen met verschillende partners, zoals met Dorpsbelangen Zoutkamp, Stichting Vlaggetjesdag, Visserijmuseum, Staatsbosbeheer, Groninger Landschap, Nationaal park Lauwersmeer. We maken zoveel mogelijk gebruik van intermediairs, zoals lokale informatie- en nieuwssites en de media (lokaal, regionaal, landelijk).

Met de partners van de koppelprojecten, provincie Groningen en de gemeente Het Hogeland worden samenwerkingsafspraken gemaakt over het afstemmen, ook inhoudelijk, van de communicatie vanuit de verschillende koppelprojecten.

10. Begroting

De projectmanager is eindverantwoordelijk voor het totale project en stelt ieder jaar het communicatieactieplan, inclusief communicatiekalender en begroting vast. De omgevingsmanager bewaakt het communicatiebudget.

Het communicatiebudget wordt per jaar vastgesteld op basis van begrotingen die gerelateerd worden aan het jaarlijkse communicatieactieplan. Dit budget bevat de inzet voor de activiteiten en middelen die nodig zijn voor het uitvoeren van het communicatieactieplan.

In onderstaande tabel een overzicht van de geraamde uitvoeringskosten van de communicatie.

Omschrijving	2020	2021	2022	2023	2024	Totaal
Communicatiemiddelen OG AB Nieuwsbrief, projectwebsite, digitale nieuwsbrief, aquanet, waterspiegel, artikelen, brieven, persberichten	3000	3000	3000	3000	3000	15000
Communicatiemiddelen ON Bouwborden, infographics		3000	500	500		4000
Communicatiemiddelen extra Digitale zuilen, lespakketten scholen		2000				2000
Mijlpalen Start, tussentijds, oplevering		500	5000	500	10000	16000
Activiteiten Deelname evenementen Vlaggetjesdag en ontvangst groepen (binnen- en buitenland)	500	500	500	500	500	2500
Informatiepunt en excursies Inrichting en organisatie		3000	500	500	500	4500
Diensten Inhuur voor uitvoering communicatieplan		1000	1000	1000	1000	4000
Onvoorzien 10%	350	1400	1050	600	1500	4900
TOTAAL	3850	15.400	11550	6600	16500	52900

11. Organisatie en rollen

Om een succesvolle communicatieuitvoering te borgen, is een goede taakafbaking en overlegstructuur vereist. Op hoofdlijn is de taakverdeling als volgt:

Omgevingsmanager Noorderzijlvest

- Voert de regie op de communicatie en de middelenontwikkeling;
- Stelt per jaar een communicatieactieplan/kalender inclusief (bijgestelde) begroting op voor de interne communicatie en publiekscommunicatie en stemt dit af met het Team Communicatie en laat dit vaststellen in het IPM overleg;
- Is de verbinder met externe partijen, onderhoudt proactief contacten met bewoners, bedrijven en stakeholders in het gebied en initieert bijeenkomsten en keukentafelgeprekken;
- Signaleert mogelijke mijlpalen en succesmomenten in het project waarbij het dagelijksbestuurslid van het waterschap Noorderzijlvest kan worden uitgenodigd en zorgt voor juiste routing en uitnodiging van de het dagelijksbestuurslid;
- Verzorgt de middelen voor de publiekscommunicatie;
- Toetst en bewaakt de uitvoering van het bouwcommunicatieplan door de opdrachtnemer;
- Geeft zo mogelijk opdracht tot middelenontwikkeling door derden.

Communicatieadviseur Team Communicatie Noorderzijlvest

- Toetst het communicatieactieplan voor de interne- en publiekscommunicatie en adviseert hierover;
- Beoordeelt de inzet van communicatie op politieke gevoeligheid en bewaakt het imago van het waterschap Noorderzijlvest;
- Bewaakt de communicatiekaders van het waterschap (huisstijl, etc);
- Raadpleegt en adviseert de omgevingsmanager Noorderzijlvest over vormgeving en communicatieuitingen;
- Toetst de uitvoering van het programma van eisen bouwcommunicatie door de opdrachtnemer;
- Is verantwoordelijk voor persberichten en coördineert de woordvoering;
- Zorgt voor actuele berichten op de sociale media (Twitter, Facebook, LinkedIn);

Inhuur (al naar gelang behoefte)

- Middelenontwikkeling.

Communicatiemedewerker(s) / Omgevingsmanager ON (aannemers)

- Stelt een bouwcommunicatieplan op en stemt deze af met de publiekscommunicatie door OG;
- Verzorgt de bouwcommunicatie (bouwborden, publicaties, verkeersomleidingen, hinder, etc.);
- Is aanspreekpunt voor de omgeving waar en wanneer de werkzaamheden gaan plaatsvinden;
- Levert input voor de nieuwsbrief, website en sociale media (teksten, foto's, infographics, ect);
- Verleent medewerking bij de organisatie van excursies;

Organisatie van de communicatie

Periodiek (1x per drie weken) is er communicatieoverleg over de voortgang, kaders en kwaliteit van roceduresde communicatie tussen de omgevingsmanager Noorderzijlvest en de communicatieadviseur Team Communicatie Noorderzijlvest.

Bijlage 1 Communicatiekalender 2020

Planning Waterwerken Zoutkamp	jan	feb	mrt	april	mei	juni	juli	aug	sep	okt	nov	dec
Werkzaamheden												
Opstellen digitale nieuwsbrief AB						x						x
Actualiseren projectpagina website					x						x	
Ophalen KES eisen, overleg met stakeholders (keukentafelgesprekken)				x	x	x						
Inlooppmiddag/avond Zoutkamp									x			
Mijlpalen/communicatiemomenten												
Contracteren uitvoerende partij											x	
Tekenen samenwerkingsovereenkomsten							x					
Vaststelling kansrijke Koppelkansen					x							
Concretiseren KES eisen							x					